

Індивідуальні завдання
Підготувати реферат + презентацію на тему:

1. Астрономічні прикмети просторового орієнтування українців.
2. Весільні обряди, звичаї й традиції в Україні.
3. Вірування українського народу в надприродні сили. Основні образи демонологічного світу в українців.
4. Головні убори населення України.
5. Декоративно-художнє оформлення житлових будов і господарських споруд в Україні.
6. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу.
7. Домашні ремесла і промисли: прядіння і ткацтво.
8. Домашні ремесла й промисли: гончарство тощо.
9. Дохристиянські вірування українців.
10. Жіночі прикраси.
11. Зачіски українців.
12. Інтер'єр середньовічного міського житла.
13. Історія розвитку сільських поселень в Україні.
14. Літні народні свята українців.
15. Людські химери в українській демонології.
16. Народна землеробська техніка українців.
17. Народна косметика.
18. Народна медицина і лікувальна магія українців.
19. Народна педагогіка.
20. Народне мистецтво: вишивка.
21. Народне мистецтво: стінопис, писанки, народна скульптура.
22. Народні лікарі та засоби народної медицини.
23. Народні свята весняного циклу.
24. Народні страви українців з продуктів тваринного та рослинного походження.
25. Народні страви українців з продуктів тваринного та рослинного походження.
26. Одяг бойків: етнографічні особливості.
27. Одяг гуцулів: етнографічні особливості.
28. Одяг запорізьких козаків.
29. Одяг лемків: етнографічні особливості.
30. Одяг литвинів: етнографічні особливості.
31. Одяг поліщуків: етнографічні особливості.
32. Осінні народні свята населення України.
33. Пантеон давньоруських богів та їх християнська трансформація.
34. Пантеон давньоруських богів та їх християнська трансформація.
35. Піст у житті українського народу.
36. Регіональні комплекси народного одягу населення України.
37. Ремесла і промисли: чинбарство і кушнірство.

38. Ремесла і промисли: металургія і обробіток заліза, ковальство, золотарство та допоміжні промисли.
39. Ремесла і промисли: прядіння і ткацтво, обробка дерева.
40. Рослини в народній медицині.
41. Святкові обряди і ритуали українців, їх образно-символічне значення.
42. Символіка святкового одягу українців.
43. Символічне значення дерев та кущів.
44. Символічне значення птахів і тварин.
45. Сільське поселення в Українських Карпатах.
46. Традиційні види взуття українців.
47. Українська народна вишивка.
48. Українська народна писанка
49. Українська родина. Критерії вибору шлюбної пари.
50. Український народний вертеп.
51. Українські народні свята зимового циклу.
52. Уявлення про смерть та потойбічний світ.
53. Хліб у життя українців та пов'язані з ним народні обряди і забобони.
54. Чужинці про Україну.

Основна література

1. Етнографія України : навч. посіб. / за ред. С. Макарчука. - Л. : Світ, 1994, 2004. - 520 с.
2. Качкан В. Українське народознавство в іменах: У 2 ч.: Навч. посібник / За ред. А. Москаленка, передмова А. Погрібного. - К., 1994.
3. Ковальчук О. Українське народознавство / О. В. Ковальчук. - К. : Освіта, 1994. - 174 с.
4. Кононенко П. Українознавство / Петро Кононенко. - К.: Міленіум, 2006. - 680 с.
5. Крисаченко В. Українознавство: Хрестоматія-посібник у 2-х кн. - К.: Либідь, 1996.
6. Культура і побут населення України : навчальний посібник / В. Наулко, В. Горленко та ін. - К. : Либідь, 1993. - 288 с.
7. Лозко Г. Українське народознавство / Галина Лозко. - К. : Зодіак-ЕКО, 1995. - 368 с.
8. Народознавство: короткий словник-довідник / уклад. М. В. Стасик. - Запоріжжя: ЗНУ, 2015. - 222 с.
9. Пономарьов А. Українська етнографія: Курс лекцій / Анатолій Пономарьов. - К. : Либідь, 1994. - 317 с.
10. Пономарьов А. Українська минувшина: ілюстрований етнографічний довідник [Текст] / А. П. Пономарьов, Л. Ф. Артюх, Т. В. Косміна та [ін.]. - К.: Либідь, 1993. - 256 с.
11. Савчук Б. Українська етнологія: навч. посібник / Борис Савчук. - Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2004. - 559 с.
12. Українська етнологія: навч. посібник / за ред. В. Борисенко. - К. : Либідь, 2007. - 400 с.
13. Українське народознавство / Ред. Степан Павлюк. - К. : Знання, 2006. - 568 с.
14. Українці: Історико-етнографічна монографія у двох книгах / За ред. Анатолія Пономарьова. - Опішне : Українське народознавство, 1999. - 528 с.

Додаткова література

1. Борисенко В. К. Весільні звичаї та обряди на Україні : історико-етнографічне дослідження / В. К. Борисенко. - К. : Наукова думка, 1988. - 192 с.
2. Воропай О. Звичаї українського народу : [Етнографічний нарис] / Олекса Воропай. - К. : Школа, 2006. - 384 с.
3. Енциклопедія українознавства для школярів і студентів / В. В. Олефіренко, С. М. Олефіренко, Т. В. Олефіренко, Л. В. Олефіренко. - Донецьк : Сталкер, 1999. - 496 с.
4. Енциклопедія українознавства: Словникова частина. Том 1 - 11 / Ред. В. Кубійович. - Париж, Нью-Йорк : Молоде Життя, 1954-1989.
5. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури : словник-довідник / В. В. Жайворонок. - К. : Довіра, 2006. - 703 с.

6. Заставний Ф.Д. Українська діаспора: Розселення українців в зарубіжних країнах /Ф.Д. Заставний. – Львів: Світ,1991. –119 с.
7. Ковпик С.І. Тематичний словник-довідник з українознавства: навчальний посібник / С.І.Ковпик. – К.: Акцент, 2007. – 100 с.
8. Кравець О. М. Сімейний побут і звичаї українського народу / О.М.Кравець. – К. : Наукова думка, 1966. – 307с.
9. Лозко Г. Українське народознавство / Галина Лозко. – К. : Зодіак-ЕКО, 1995. – 368 с.
10. Матейко К. Український народний одяг: Етнографічний словник / Катерина Матейко. – К.: Наук. думка, 1996. – 194 с.
11. Потапенко О.І. Шкільний словник з українознавства : словник / О. І. Потапенко, В. І. Кузьменко. – К. : Укр. письменник, 1995. – 291 с.
12. Сапіга В. Українські народні свята та звичаї / В.Сапіга. – К.: Знання України. – 1993. – 112 с.
13. Січинський В. Чужинці про Україну / В.Січинський. – Львів: Слово, 1991. — 96 с.
14. Сокульський А.Л. Національна символіка України / А.Л. Сокульський. – Запоріжжя: Інтербук, 1993. – 104 с.
15. Стельмахович М. Народна педагогіка / М. Г. Стельмахович. – К. : Рад. шк., 1985.
16. Стельмахович М.Г. Народне дитинознавство / М. Г. Стельмахович. – К.: Знання України,1991.
17. Супруненко, В. П. Ми – українці. Енциклопедія українознавства [Текст]: у 2 кн. / В. П. Супруненко. – Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 1999. – Кн. 1. – 412 с. Супруненко, В. П. Ми – українці. Енциклопедія українознавства [Текст]: у 2 кн. / В. П. Супруненко. – Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 1999. – Кн. 2. – 144 с.
18. Українське козацтво: мала енциклопедія / за ред.Ф.Г.Турченка. – К.: Генеза, Запоріжжя: Прем'єр, 2006. – 672 с.
19. Чорний С. Українці в Євразії : чисельність і розміщення за переписами 1897-1990 рр. / Сергій Чорний. – К. : Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2002. – 181 с.
20. Чубинський П. Мудрість віків: (Українське народознавство у творчій спадщині П.Чубинського): У 2-х кн. / П.П. Чубинський. – К.: Мистецтво, 1995. – Кн. 1. – 222 с.; Кн. 2. – 223 с.
21. Шлемкевич М. Загублена українська людина /Передмова В.Храмової. – К.: Фенікс, 1992. – 230 с.
22. Янів В. Українська вдача і наш виховний ідеал / В.Янів. – Мюнхен-Тернопіль : Діалог, 1992. – 29 с.

Зміст реферату

У рефераті студент повинен самостійно дослідити одну із запропонованих викладачем проблем. Реферат має показати, наскільки глибоко студент розглянув наукові проблеми з обраної теми, продемонструвати його вміння самостійно на основі вивчення і критичного аналізу джерел та літератури, аргументовано і з наукових позицій визначати зміст обраної теми. Рівень виконання реферату покаже, наскільки чітко і повно висвітлені його основні питання, а також виявить вміння студента правильно оформляти реферат.

Порядок підготовки реферату та вимоги до його змісту й оформлення

Незалежно від направленості теми, кожний реферат повинен мати чітку структуру. Тому обов'язковими елементами плану реферату є:

- I. Вступ (1-2 друковані аркуші).
- II. Основна частина (складається з 2-3 питань).
- III. Висновки (1-2 аркуші).
- IV. Список використаних джерел та літератури.

Треба пам'ятати, що «Список використаних джерел та літератури» складається на окремому аркуші і є обов'язковою частиною реферату. Рівень його виконання залежить від кількості використаної літератури. Слід врахувати й те, що використані для написання реферату монографії, книги, статті розташовують у «Списку» за алфавітом, за першою літерою прізвища автора чи назви роботи, якщо вона підготовлена авторським колективом. Наприклад:

1. Бокань В. Народознавство : навчальний посібник. Київ : Дніпро, 2000. 254 с.

Реферат повинен бути обсягом 10-12 сторінок друкованого тексту. Першою сторінкою роботи є титульна, що оформлюється за вказаним зразком (див. додаток А). Усі сторінки реферату, крім титульної, повинні бути пронумеровані. Бажано надрукувати роботу на комп'ютері (текст реферату друкується шрифтом Times New Roman, міжрядковий інтервал – 1,5, кегль – 14). Виконаний реферат має бути ретельно вчитаний та поданий для перевірки на кафедру «Українознавства» (ауд. 413. II корп.).

Критерії оцінювання

Зміст, оформлення, повнота, науковість, висновки реферату оцінюються оцінкою від 1 до 10 балів.

Реферат студента вважається зарахованим, коли він показує:

- глибоке розуміння теоретичного матеріалу;
- вміння самостійно його аналізувати;
- вміння логічно, послідовно і грамотно викладати матеріал;
- використання широкого кола джерел та літератури;
- вміння робити висновки та узагальнення.

Не зараховується реферат, в якому допущені суттєві помилки:

- у викладі теоретичного матеріалу та його аналізі;
- в оформленні наукового апарату.

А також якщо літератури, використаної студентом, недостатньо для висвітлення цієї теми.

Зразок титульного аркуша реферату

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА**

НАРОДНА ВИШИВКА

Реферат підготував(ла)
студент(ка) 5-го курсу

гр. _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Запоріжжя
2021

Увага! Замість реферату та презентації можна підготувати наукову розвідку. Автора можна обрати самостійно, але це мають бути твори видані за останні 20 років. Наприклад:

1. Дашвар Люко («Село не люди», «Мати все» «На запах м'яса»)
2. Корній Дара («Тому, що ти є»)
3. Лис Володимир («Соло для Соломії», «Століття Якова»)
4. Матіос Марія («Нація», «Майже ніколи не навпаки»)
5. Пагутяк Галина («Слуга з Добромиля»)
6. Роздобудько Ірен («12, або Виховання жінки в умовах, непридатних до життя», «Гудзик»)
7. Прохасько Тараса (роман «НепрОсті»)
8. Валентин Терлецький «Книга сили. Воля», «Книга сили. Віра»
9. Надія Гуменюк «Білий вовк на Чорному шляху» та інші.

.....й орієнтовні теми (для вашої наукової розвідки).

Вплив українських традицій на долю людини (за романом ...)

Проблема культивування вічних цінностей у романі

Народні звичаї, традиції, обряди в романі

Міфологічний інтертекст у романі....

Національно-міфологічний код у романі...

Фольклорні та народознавчі джерела роману....

Українські родинні обряди в літературній інтерпретації....

Фольклорно-етнографічні мотиви в романі ...

Найкращі роботи спробуємо опублікувати в студентських наукових збірниках. Обсяг роботи 2-3 сторінки (тези), 8-10 (стаття).